

מן הצבא הבריטי - אביב

אלא שבינתיים הסתיימה המלחמה.

★★★
פריקה בידה

מדי שנה בשנה היו אורחי ישראל רואים את התפתחותו האיטית אך ההדרגתית של חיל השריון. במצעדי צה"ל בימי העצי מאות נוספו מדי פעם כלי-רכב משוריינים חדשים. מכונות משוריינות משוכללות, זחל לים מטיפוסים שונים, רכב טכני משורין — היו נרכשים בכל שנה. רק טיפוס ה' טנק של חיל השריון נשאר ללא שינוי שנה שנה — תמיד היה זה טנק השריון. רק ערב מיבצע סיני, לפני שנתיים, החלו לנוע בדרכי הארץ טנקים מוגם חדיש ל' גמרי. שטוחים ונמוכים, בעלי תותח ארוך-קנה שנמתך בדרך כלל בחצובה, פשטו ה' אי.א.מ.אקס הצרפתים בכבישי הארץ. עש' רות של טנקים קלים אלה, שנועדו לסיור ולהשמדת טנקים, הפכו את חיל השריון של צה"ל לגורם בעל כושר גיידות ועצמת אש גדולה, שיכול היה להתמודד בשריון המצרי המשוכלל בסיני.

הם באו לחוף בלילה חשוך על סיפונה של אניה. פריקתם היתה סודית, שכן נעשו כל המאמצים להסתיר כי כוח השריון של צה"ל מוכפל בין-לילה. רק קבוצה קטנה של אנשים הורשתה להיות בנמל בשעת הפריקה, ואלה שעבדו בפריקה, מיהרו לסיימה לפני שעות הבוקר. הטנקים הועמסו על משאיות, כוסו בברזנטים ונשלחו דרומה, ובוקר אחד הופתעו חיילי המילואים לראות והנה רכבי-פלדה חדיש עומד לרשותם. בעקבות האי.א.מ. אקס בא ציוד חדיש נוסף. הופיעו תותחים בעלי התנע עצמי בקוטר של 105 מ"מ; הופיעו טנקים משלל מיבצע סיני; והופיעו כלי השריון החדש יותר, הסופר-שרמן. בצורתו החיצונית לא היה שונה מהשרמנים הרגילים, אולם כוח האש שלו גדול יותר. במקום התותח הקצר של השרמן הישן, יש בו תותח חדיש בעל קוטר 76 מ"מ, עם מתקני כיתוך חדישים.

★★★
האיש שבטנק
חיל השריון אינו מורכב מפלדה בלבד.

הוא אינו בנוי רק על יחידות טנקים, יחידות זחלים, מכונות משוריינות, ותוחים יורקי אש. הטנק הוא יצור חסר חיים. האדם היושב בתוכו הוא שמכניס בו נשמה, הוא שקובע את טיבו. זהו החייל בעל הכוחות השחורה, היושב עם חבריו בתא סגור, נח' נק בחום, אוכל אבק והופך את גוש הפלדה למעין יצור חי, חושב, מתנועע — ולוחם.

בסיני יצא חיל השריון של צה"ל כשירן על העליזנה ברוב התמודדויות השריון עם שריוני המצרים. שריוני המצרים היו לרוב ידיפים, כליהם חדישים וכבדים יותר, בעלי עוצמת אש רבה יותר. אולם הכריעה איכות האנשים שישבו בתוך הטנקים והשריונים. שורה ארוכה של מעשי גבורה, רובם צוינו לשבח, מציינת את דמותם של האנשים מאחורי הפלדה. כמעט לכל טנק ושריון יש סיפור משלו. הוא אינו חרות במסגרת על שלדו, אולם הוא חרות בלב יוצריו.

רביטוראי יעקב מאייה היה מפקד טנק בעת מיבצע סיני. פלוגת הטנקים שלו הס' תערה על אחד ממשלטי האויב המבוצרים. מתוך הבונקרים והעמדות המבוצרות הומ' טרה אש התנגדות חזקה על הטנקים שנעו פרוסים, מרוחקים זה מזה. כאשר עמד הטנק של מאייה להסתער על עמדה מבוצרת, ממנה טירטרו מקלעי אויב, אירע לפתע מעצור טכני במנגנון ההפעלה של מקלעי הטנק ותותחו בעת ובעונה אחת. הטנק הפך ליצור חסר-אונים. אולם רביט מאייה לא איבד את עשתונותו. הוא פקד להמשיך להתקדם, מתוך הצריח הטיל רי' מונים על עמדת האויב, ירה בתת-מקלע האישי שלו, וסייע לפלוגתו לכבוש את ה' משלט.

רב טוראי דוד ארמוני היה באותו זמן מפקד של זחל. כיתתו, שישבה בזחל, יצאה לאבטחה קדמית של טור זחלים ורגלים שהתקדם דרומה. הזחל נע במהירות בעק' בות המצרים הנסיים, כשלתע הבחין ארי' מוני בחוליה של ארבעה חיילי אויב שהס' תתרה בצד הדרך. לפני שהספיק לפתוח באש נפגע הזחל שלו מרימון רובה אנטי-טנקי שנורה לעברו על-ידי החוליה. רסיסי הרימון פצעו את שתי ידיו, ודם רב ניגר ממנו. ארמוני לא איבד את עשתונותו, הוא המשיך לפקד על חייליו, שהתפרסו, איגפו את חולית האויב והסתערו עליה. רק אחרי שחולית האויב הושמדה, חבש ארמוני את עצמו, המשיך למלא את המשימה שהוטלה עליו.

סגן יעקב אפשטיין היה מפקד מחלקת טנקים, שנעה בראש טור טנקים בדרך מעזה לרפיח. המצרים הנסוגים השאירו אחריהם חוליות של תותחים אנטי-טנקיים, שהיו מוסתרים בצד הדרך, שתפקידם היה לעכב את טורי השריון של צה"ל. כמה מוצבים מבוצרים היטב שהוקמו ליד גש' רים והצטלבויות, עדיין המשיכו להתנגדות כשהוא זוהר בטנק הראשון, הצלית סגן אפשטיין לחסל בזה אחר זה שמונה מוצ' בים כאלה. אולם תוך כדי התקפת לילה של מחלקת הטנקים שלו על אחד המוצבים, שהיה מצויד בנשק אנטי-טנקי, עלה הטנק של סגן אפשטיין על מוקש. הוא עצמו הועף מתוך הטנק החוצה. יעקב לא היסס, מיהר לעלות על טנק אחר, נטל את הפי'

הבת המאומצת

טנק אי.א.מ. אקס בכיכר בתל-אביב. חיילי השריון, שהופיעו השבוע על רכבם ונשקם וחזו בככרות העיר, אומצו על-ידי אזרחי תל-אביב, נתקבלו בשורה של חגיגות, מיפגשים ופעולות הכרה הדדיות.

כשטנק הסופר-שרמן החדש נע בגאחה במצעדים, נראה רק אדם אחד המזדקף מ' בעד לצריח. אבל למעשה משמש הסופר-שרמן בית לחמישה אנשים. האיש הקוף בצריח הוא מפקד הטנק, שתפקידו לנווט את הטנק, לתת לו פקודות אש ולשלבן בפעולה מתואמת עם הטנקים האחרים או הרגלים עמם הוא פועל. את פקודותיו ל' אנשי הטנק הוא מעביר באמצעות רשת קשר פנימית, בגלל הרעש המחריש של המנוע. נהג הטנק אחראי למהלכו הסדיר. הוא יושב ליד מערכת ההיגוי, רואה את אשר לפניו רק באמצעות פריסקופ או אשנב צר.

שלושת אנשי הצחת האחרים של הטנק הם המקלען, שהוא גם נהג משנה, התותחן וטען-קשר, שתפקידו לטעון את התותח ואת המקלע המקביל לו ולדאוג לתקינותה של רשת הקשר הפנימית והחיצונית. השבוע לא היו חמישתם עוד בבחינת נעלמים לאזור שהיה רגיל לראות רק גושי פלדה נעים. לאזרחי תל-אביב, שאימצו את גייסות השריון, ניתנה הפעם ההזדמנות להכיר לא רק את שריוני הפלדה, אלא גם את חובשי הכומתות השחורות המפעי' לים אותם.

— ועד לקרבות השריון של מדבר סיני, מוביל שביל הפלדה של חיל השריון הישראלי —